

Dialogmøde Krohaven, den 6. december 2022.

Referat: Margit Pedersen

Velkomst v/Plejeboligleder Bettina Birkkjær Bendtsen:

Bettina bød velkommen og var glad for, at der kom så mange. Hun gennemgik kort aftenens program. Et særlig velkommen til Haakon og Birna, som er medlemmer af vennekredsen. Har nogen lyst til at komme med i vennekredsen kan både Haakon og Birna kontaktes i løbet af aftenen.

Bruger- og pårørenderåd også med i aften: Vibeke, Gert og Majbritt.

Oplæg omkring demens v/Demenskonsulent Gudrun Steensgaard:

Gudrun Stensgaard præsenterede sig.

Hun kører i det gamle Ulfborg-Vemb kommune. Det sidste 1/2 – 3/4 år har man fået gang i faglig sparring på Krohaven. Gudrun har nogle metoder, som kan hjælpe i forhold til den enkelte borger.

Man vil gerne se mennesket inde bagved. Der er brug for de pårørende, så vi kan lære beboeren at kende bedst muligt. Derfor vil personalet gerne have beboernes livshistorier. Hvad kan beboeren lide, hvad gør beboeren glad og hvad er beboeren mindre glad for? Det er planen, at der skal spørges mere ind ved indflytning, altså at man laver et "step-up" på indhentelse af livshistorier, hvilket vil betyde mere pårørende inddragelse. Det bevirker måske så, at de pårørende måske har flere spørgsmål: Hvorfor gør I, som I gør?

Beboerne er vældig påvirkelige i dagligdagen og Krohavens fællesstue er meget stor. Der er bevilget midler fra Holstebro kommune, så Krohaven skal i gang med at lave demensvenlig indretning. Der skal laves tv-stue og ny dagligstue i den nuværende personalestue. I det store rum planlægges det, at der skal opsættes skærme, så man får afgrænsede/skærmede områder for beboerne. Hvordan det kommer til at se ud, er endnu ikke fastlagt, men tanken er, at skærmene skal være beklædt med genkendelige billeder, bl.a. naturbilleder (naturterapi). Selv om beboeren ikke kommer ud i naturen, får beboeren en følelsesmæssig positiv påvirkning af billederne.

Når der kommer gæster i Oasen, er der et flow igennem det store rum. Det er også en grund til, at man ønsker afskærmning, så de beboere, der opholder sig i det store rum, skærmes bedre.

Planen er, at der skal laves en have. En sansehave med planter, som kan tiltrække insekter, men også planter med forskellige farver. Der skal laves et stisystem i haven, så borgeren får lyst til at gå rundt med stien og kommer tilbage til udgangspunktet. P.T har Krohaven en meget skrå nedgang i den ene del af haven. Her er det tanken, at der skal iværksættes nogle tiltag, så det bliver trygt for beboerne at færdes der også.

Der kommer et hegn op omkring Krohaven, så hele området indkranses. Hækken har denne sommer fået lov til at gro, så hækken skærmer for hegnet. Hegnet er med automatisk åbning/lukning, når man kommer i bil. Som gående skal der anvendes en kode for at komme ud og ind. Der vil blive lavet en tunstall system, så hvis beboeren kommer udenfor "ringen" langs hegnet, så meldes dette på alarmerne. Nogle beboere, som færdes ude i byen, har gps-ur/brik. Det er af hensyn til beboeren, så personalet kan

se, hvor borgeren opholder sig. Hegnet giver de ansatte en bedre ro omkring beboerne. Målsætningen er dog, at det skal være attraktivt for beboeren at blive på Krohaven.

Derfor er der fokus på, hvilke aktiviteter, der skal igangsættes. Det skal ikke være timelange aktiviteter, men aktiviteter i små sekvenser. Vi arbejder hen imod at drage nogle gode erfaringer omkring aktiviteter. Man vil også forsøge at arbejde mere med sanserne. For beboeren betyder det: tyngde dyner, veste og forklæder, der giver dybe tryk på de store muskler og dermed en ro der forplanter sig til resten af dagen. Desuden er der den "forfærdelige grimme", men gode demens gyngestol.

Dørene står åbne, også til kontorerne. Det er lovligt at gå ind, fordi det er beboernes hjem.

Mange af beboerne, som bor i plejebolig nu om dage, har en demens, men nogle når ikke at blive udredt. Det vi ser, er det, vi skal handle på. Vi skal analysere, hvad er beboerens problem, så der hurtigst muligt kan sættes ind med den rigtige hjælp og tilgang.

Der er kommet et friplejehjem og derfor er der nedlagt et plejehjem i Holstebro samt nedlagt nogle pladser rundt på de øvrige plejehjem. Krohaven modtager 2 beboere. Der er gjort en stor indsats i forhold til, at personalet lærer de nye beboere at kende.

Krohaven er udpeget til at være fagligt fyrtårn for beboere med demens. En pårørende spørger ind til, om der følger penge med. Det er p.t. under forhandling.

Plejeboliglederen er stolt af, at Krohaven er blevet udvalgt til at være demensfagligt fyrtårn og hun ved at medarbejderne og huset kan løfte opgaven - med de fornødne ressourcer der vil være behov, da det kræver en særlig indsats at være demensfagligt fyrtårn.

Medarbejderne i Krohaven er med i det lærings- og implementeringsforløb, som styrelsen for patientsikkerheder har udbudt, hvor nænsomt nødværge også er et emne i forløbet (fysisk i forhold til personale og øvrige beboere). I februar 2023 er Krohaven med på demensrejseholdet, som sundhedsstyrelsen iværksætter. En konsulent fra Sundhedsstyrelsens demensrejsehold ser et godt potentiale i personalet. Det er et forløb der strækker sig frem til sommerferien, hvor der både er undervisning for de 7 nøglepersoner der skal udpeges og hele medarbejdergruppen. Her vil vi få et øget fokus på borgerkonferencen, som vi er rigtig godt i gang med, samt en bedre samarbejde med især vores huslæge. Der vil desuden være stor fokus og en målrettet indsats mod antipsykotisk medicin.

Magtanvendelse – personalet skal registrere det og Gudrun får alle hændelser vedrørende magtanvendelse. Gudrun kigger ind i, hvad er der på spil, hvad skal gøres anderledes for at forhindre det. Det betyder, at Gudrun "står i døren", så tingene gøres ad pædagogisk vej. I Krohaven er man gået fra magtanvendelse til ikke at anvende magtanvendelse, men derimod arbejde på en anden måde med omsorgsforpligtigheden og værdigheden i højsæde, men også med selvbestemmelsesretten. Har en beboer "Plet på trøjen" – så lad trøjen være og "lev med pletten". Det er noget andet, hvis det er urin og afføring, hvad er det, der kan lade sig gøre her i forhold til at hjælpe beboeren? Her er medarbejderne virkelig arbejdet meget målrettet og fagligt flot ift. dette.

Hvis man aldrig lykkedes med at give medicinen for morgenen af, hvordan kan det så lykkedes? Hvornår skal personlig hygiejne foregå? Det handler også om personaleressource, så det kan imødekommes, men hvis det er den eneste måde, man kan få beboeren i bad på, så må man forsøge at tænke anderledes og flytte lidt rundt med opgaver eller man kan måske ændre på mødetidspunkter. Alt skal indtænkes i anderledes måde at løse opgaver på. Hvordan skaffer man flere ressourcer ind i dagligdagen? Måske skal der tænkes ind i at få fat på unge mennesker, som kunne gå en tur, spille et spil med beboerne eller bare hygge sig med dem. Hvis der er en, som sidder hos beboeren, giver det beboeren en helt anden ro.

Der var en overgang mange ting i gang på en gang i forbindelse med et aftensmåltid. Mikrobølgeovnen blev anvendt meget, nogle er følsomme overfor dette. Det blev der justeret på og så faldt der ro omkring aftensmåltidet. Der er også borgere, som har brug for at spise selv i egen lejlighed, det skal også tænkes ind i arbejdsdagen.

De pårørende må gerne komme med input omkring borgerens livshistorier samt aktiviteter. Nogle oplever, at det kan være svært at komme på besøg, fordi de måske ikke føler deres beboer så vil være

med omkring aktiviteterne, men ikke alle beboere kan kapere aktiviteter. Andre beboere har ikke et behov for socialt samvær.

Bruger og pårørenderåd kommer også i huset og iværksætter aktiviteter, det er Krohaven, som sætter rammerne.

Gudrun Stensgaard fortalte om Tom Kitwood og hans teori om, hvordan personalet kan arbejde med at øge trivlsen for både beboere og personalet gennem systematisk indsats. Tom Kitwood har tegnet en model af en blomst ud fra de psykologiske behov – Blomsten består af 5 blade: Beskæftigelse, tilknytning, trøst, inklusion og identitet. Bladene går ind over hinanden – midten af blomsten er kærlighed. Det symboliserer ubetinget accept af mennesket, som det er: Hvad kan sættes ind for at give meningsfuld beskæftigelse, hvad kan vi gøre for at bedre tilknytning osv.

Gudrun fortæller om analysemetoder, hvis en borger har en uforståelig adfærd. Hvad er det for nogle neurologiske forandringer, personalet ser, herunder også hvilke socialpsykiatriske forandringer? For lavt blodtryk, gig, smerter eller andet? Hvad sker der i forhold til medbeboere, personalet og hvad sker der for personalet i forhold til beboeren? Man er blevet god til at fokusere på metoder – Det er ikke altid, man kommer i mål, og i en overgangsperiode kan det måske være nødvendigt med medicin. Antipsykotisk medicin ændrer ikke på, at mennesket "stadigvæk koger", men vi skal væk fra medicin og have fokus på, hvad vi skal gøre i stedet, for at mennesket oplever sin verden meget lettere.

Sundhedsstyrelsens rejsehold kommer til foråret. Bettina fortæller mere herom senere.

Gudrun oplyser, at der findes over 200 forskellige demens typer. Den hyppigste er Alzheimer demens, hvor borger får det svært med ord og begrebers betydning. Alzheimer giver beboeren større udfordringer efterhånden, som sygdommen udvikler sig. Der er række faglige nøgler, som kan bruges.

Multiinfarkt demens – igen skal der kigges på mennesket og de neurologiske forandringer. Lewy body demens, en demenssygdom, der medfører bevægeforstyrrelser, beboeren bliver meget langsom, men har en nogenlunde god hukommelse. Sygdommen kan medføre synshallucinationer, hvor borgeren taler med personer, som ikke er der. Derhjemme kan borgeren næsten gå på væggene - igen uforståelig adfærd. Men et scenskift kan gøre at de reagerer ikke voldsomt på hallucinationerne. Så er der frontallap demens, som påvirker pandelapperne – en meget arvelig demens sygdom. De er anderledes end de øvrige demensramte. De kan være udfordret på initiativ, de har udfald, det går op og ned, de kan være gale eller utrolig ked af det. De kan mangle dømmekraft, de har svært ved at aflæse, hvad modtager mener, i forhold til det som der bliver sagt. Det er udfordrende i forhold til øvrige beboere, personale og pårørende. Hvis filteret er væk, bliver der sagt underlige ting. Det er lykkedes at favne dem godt i fællesskabet. Der er nogle, som snakker meget, eller som sover hele tiden, eller vandrer. De bliver ikke udskilt fra resten af flokken.

En beboer, som nyder at sidde i sin gode stol og følge med i, hvad der sker. Der skal man som personalet også være opmærksom, så beboeren også får personlig kontakt.

Gennem tiderne er der forsøgt mange metoder indenfor demensindsatsen. Krohaven får nu det fysiske hegn og et digitalt hegn, som ligger i jorden, hvilket vil være en dobbelt sikring i forhold til beboeren. Det er en automatisk låge, som når biler kommer, både åbner og lukker igen. I forhold til beboeren vil tunstall ringen hjælpe personalet + gps-søgeren. Der vil være en kode til at komme ud gennem lågen, (koden vil stå på lågen), et fire cifret tal, som man skal bruge som pårørende for at komme ud.

Terrasserne består og er stadig beboernes.

Personalet er her for beboernes skyld. Det er vores kerneopgave.

Trine Kloch Skelkjær præsenterede sig. Hun er her tirsdag formiddag, hvor fokus er på bevægelse, f.eks. at spille bold, gymnastik, gåture mv. Onsdag eftermiddag ved kaffebordet omkring vagtskifte, så overgangen bliver mere glidende for det personale, som går og det personale, som kommer. Der er fokus på funktioner ved kaffebordet, små kander m.v. Der skal hældes op m.v. af beboeren selv. Dette for at bevare beboerens funktioner. Torsdag får beboerne rundstykker til formiddagskaffen og mange

nyder det sociale samvær. De som ikke har lyst til socialt samvær, kan tage rundstykket med ned i lejligheden.

Lige nu høres Jyttes jul (en julekalender fra 1940'erne). Historien vækker minder hos beboerne – og de fortæller gerne om gamle dage. I sit arbejde Trine tager udgangspunkt i årstiderne.

Der var stor ros til Trine fra de pårørende. Hvordan rekrutterer Trine, at der er beboere til stede ved samlingerne? Trine har kontakt med personalet i forhold til, at borgerne bliver hjulpet op i fællesrummet. Der har været busture. Dem kommer der i øvrigt flere af. Fællesrummet har mange aktiviteter, men når Trine sætter sig, så giver det beboerne tryghed og for Trine er det godt, at nogle af beboerne viser vejen for de andre. Der ses dog frem til at det store rum bliver mere opdelt, så det bliver bedre for alle.

Trine har været på kursus omkring sanserne og farvernes betydning og deres indvirkning på beboerne. Derfor har juletræet i år fået grønne kugler. Røde farver er meget dominerende, grønne farver virker beroligende. Træet skal stå og pynte i en måned. Man bruger nu også grønne duge på bordene – også en beroligende farve. Når maden serveres på hvide tallerkner og koppen er hvid, det hjælper ikke i spisesituationen. Farver spiller også en rolle i forhold til maden – f.eks. øger farven orange appetitten, mens farven turkis kan dulme appetitten. Gerne en kontrastfarve på kanten af tallerknerne, så beboerne kan orientere sig.

De sorte sofaer er praktiske, men for en borger med demens er det som at sætte sig i et hul. Derfor skal der puders med farver på sofaen, så beboeren får lyst til at sætte sig. Hvidt på badeværelser: hvide fliser og hvid håndvask, det ville være bedre med et farvet toiletbræt, farvede håndklæder og farvet håndsæbe, så beboeren kan orientere sig – det samme gælder en stikkontakt på væggen, nogen maler omkring den, eller der kan anvendes en farvet tape, igen for at hjælpe beboeren. Farverne understøtter dermed de forskellige funktioner.

Aftensmad til de fremmødte.

Information fra medarbejdere og Bettina

Haakon og Birna fra vennekredsens venner. Birna overtalte Haakon til at genoptage kredsens arbejde efter corona. Det er ikke vennekredsen, som laver arrangementer, de skal blot støtte op. De køber gaver. Oktoberfest har været del af deres arrangement, busture, gavekort, julepyntning i Krohaven. Drivhus og havemøbler. Gudstjeneste – der er i øvrigt julegudstjeneste kl. 14.00 den 20.12.22 for beboere, pårørende og personale. Man har tidligere forsøgt at gå i kirken, men har vurderet, at det er bedre, det afvikles i huset. Alt det som kredsen går og laver, det koster penge. Derfor har man bl.a. været med ved messearrangementet i Vemb. Støtteklubben – de efterlyser pårørende i støtteklubben, der er lavet en facebook side. Socialudvalgsformanden er medlem af gruppen og kommenterer ofte opslag. Hver gang, der er afholdt bestyrelsesmøde, kommer det på opslagstavlen. Kredsen gør kun det, som personalet ønsker hjælp til. Trine er tit med på sidelinjen.

Bettina roste det faglige og sociale fundament i krohaven. Man kommer ikke på glatis. Man giver hinanden tryghed og nærvær. Det faglige og sociale fundament skal udvikles endnu mere. Vi skal hele tiden blive bedre og dygtigere. Krohaven skal være et hjem, som er præget af hjemlighed. Det store fællesrum er ikke særligt hjemligt. Det opleves også af beboerne, de bliver utrygge selv om personalet bestræber sig på at minimere det. Bettina tror på, det bliver bedre, når vi får det nye fællesrum opdelt. Vi har i arbejdsgruppen indtænkt meget omkring beboere og farver. Hvordan kan farver anvendes i huset? Det vil der være stor fokus på, og det er personalet meget optaget af i indretningen. Hvad farve skal møblerne have? Skal vi blive med at have lange borde eller hvad har vi af muligheder og økonomi? Social og sundhedsudvalget har bevilget 1,2 til demensvenlig indretning. Spisestuen skal opleves som et hjem, hvor man kigger ud. Spisestuen vil også skærme for den trafik, som er i fællesrummet. Der kommer mange gæster udefra, altid med respekt for de beboere, Krohaven har. I sidste uge – torsdag – blev der afholdt en klassisk koncert, fantastisk koncert, men mange beboere reagerer på det, tonerne

var høje og hurtige, hvilket gav en masse uro. Der er ikke lige så mange medarbejdere på vagt om aftenen som om dagen, så aftenvagterne måtte arbejde med at få skabt ro igen.

Hvad er det for en aktivitet, som beboerne har glæde af, og hvad er for "meget"? Personalet skal fornemme, hvad kan beboerne rumme lige netop i dag. Det er vores kerneopgave og det, der skal være fokus på. Pårørendebesøg vil altid bryde rytmen, det er en balancegang i forhold til borgerens behov. Som pårørende skal man ikke gå op i, hvor tit man er her eller hvor lang tid – nærvær kan være 10 min, bare de pårørende er der for beboeren. Personalet stiller ikke spørgsmål ved hverken hvor mange besøg, der er, eller længden heraf. Demensprojekt har nedsat styregruppe, Anni og Yelva og Bettina samt økonomiafdelingen. Projektgruppen består af Gudrun og Kariann samt Bettina. Der nedsættes desuden en projektgruppe. Det er medarbejderne, som er ude blandt beboerne i hverdagen, der hvor tingene sker, som har mange guldkorn. Det giver god mening, at vi har medarbejderne med.

Ønsker og drømme vedrørende tiltag – hvad sætter vi i gang – hvad går godt og hvad går skidt. Fokus på det, som vi synes, vi er lykkedes med, refleksion over det, som ikke er gået så godt.

Et forløb for demensrejseholdet. Her er fokus på samarbejdet med huslæge. En stuegang i huset hver 14. dages dag. Det skal demensrejseholdet bruges til i forhold til huslæge, for Krohaven har ikke fået besøg hver 14. dage. Huslægen vil blive en bedre løsning i forhold til behandling, tidlig opsporing, jo før en behandling påbegyndes, jo bedre. Kender huslægen beboerne godt, kan vi ofte få ordinationer på faglige observationer, der hvor det kan være svært at få f.eks urinprøver fra. Funktionsevnen falder heller ikke så voldsomt, når ageres med det samme.

Om 2 uger kommer der nye beboere fra Birkehøj. Det vil nok give lidt uro. Medarbejderne har været på Birkehøj for at møde borgerne. Personalet fra Birkehøj følger med herud, når de flytter herud og vil være der i en periode. Man forsøger med så roligt et skift som muligt både for de borgere, som er her nu og de borgere, som kommer. Der evalueres ved nytår. Er der fortsat behov for ekstra mandskab?

Krohavens nuværende pårørende har et indbyrdes godt forhold og får nogle gode "snakke". Der kommer nye pårørende, som skal med "på holdet".

De to nye beboere fra Birkehøj har nogle særlige udfordringer. De flyttes fra deres trygge rammer fra Birkehøj til Krohaven. Det at de bliver taget ud af deres vante hverdag og omgivelser, kan godt blive lidt problematisk for beboerne. Derfor personalet både fra Birkehøj og Krohaven.

Vi har alle tavshedspligt. Men vores nye beboere, som kommer fra Birkehøj, de er hverken voldelige og udadreagerende. De har haft nogle særlige udfordringer, hvor de har haft glæde af lige netop Birkehøjs rammer. Krohaven skal nok løfte opgaven, med fokus på, at beboerne skal imødekommes med den rigtige pædagogiske indsats.

Krohaven prioriterer meget det gode pårørende-samarbejde. Dialogmøde foregår på alle plejecentre en gang om året.

Bruger og pårørenderåd ændres til bestyrelser, hvor man gerne vil have en bred sammensætning. Størrelsen på bestyrelsen kendes dog ikke, men strukturen vil ligne skolebestyrelsens. Så snart vi ved mere om det, udsendes information herom.

Økonomiudvalget har bevilget 12.500 kr. ekstra pr lejlighed. Bettina arbejder meget hårdt på at få synliggjort, at der ikke er bevilget nok timer i budgettet. Der skal selvfølgelig være fokus på, at man ikke anvender flere penge, end det er nødvendigt – og at vi kan forsvare, hvis økonomien ikke hænger sammen.

Bettina glæder sig til at komme i gang med både indvendig og udvendig indretning. Det bliver godt for beboerne, de pårørende og personalet.

Hegnet skal være oppe, før de to beboere fra Birkehøj kommer. De er planlagt til at komme den 19. og 20. december.

Tidshorisont – haveprojekt foråret. Indretning så snart vi kan komme afsted med det. Alle guldkorn om indretning modtages med glæde. Der bliver spurgt til, om der er råd til maling. Det håber Bettina, da

farver har stor betydning i forhold til at give ro omkring beboerne. Kunne der være overskudsmaling hos nogle malere, foreslår en pårørende.

Ønsker til næste dialogmøde – herunder eventuelt

Pårørende glade for at se hinanden, kunne der arrangeres noget for "kun pårørende", et arrangement mere i løbet af året?

Kommunikation er vigtigt. Status på nye tiltag. Hvordan er hverdagen. Kunne Majbritt fortælle om hverdagen næste gang? Bettina har mange gode oplevelser i løbet af en arbejdsdag. Man får en helt særlig og dejlig hverdag, når man arbejder på Krohaven. Forleden blev en beboer hjulpet op: "Er det fordi jeg har spist for mange flødebolle" – skøn beboer med dejlig humor.

Demens fagligt fyrtårn – det skal der bygges videre på og gerne med flere penge.

Info til pårørende, både for dem, som kommer fysisk på Krohaven og de pårørende, som ikke kommer her så tit (mail m.m.)

Der er en opslagstavle på væggen ved køkkenet med info.

Bettina udsender jævnligt nyhedsbreve.

Birna forespørger, om en fest måske skulle placeres i en weekend i stedet for. Den 6. januar 2023 har vennekredsen møde og vil i den forbindelse planlægge det nye år. Vennekredsen har dog intet med plejehjemmet at gøre, det er plejehjemmet som spørger vennekredsen om hjælp. Vennekredsens opgave er, at de skal støtte op om Krohavens hverdag og dermed forsøge at skabe glæde for beboerne. De tager ikke plejeopgaver, men forsøder tilværelsen for beboerne.

Bestyrelsesmødet fra vennekredsen – nogle pårørende vil gerne have referat sendt som nyhedsbrev.

Bettina fik stor ros for hendes arbejdsindsats – hun samler Krohaven og sætter en god retning.

Gudrun Stensgaard fortalte kort om prøvehandling med døgnrytmebelysning. Det er helt specielle lamper, som hjælper den naturlige døgnrytme på vej. Disse lamper er tænkt til det store rum samt på fire stuer i lavendelhaven. Det er "frygtelig" dyre lamper. Derfor en prøvehandling, for at finde ud af, om det kunne være noget for Krohaven.

Der bliver spurgt til depression og belysning. Lampen skal afhjælpe en naturlig døgnrytme, dog bliver der ikke helt mørkt og det er det, som man er spændt på virkningen af. Hvordan reagerer borgeren på, at der ikke er fuldstændig mørkt, når de skal sove? Videnskaben bag lamperne er nået frem til, at lyset ikke skal være helt slukket. Det stærke lys anvendes i løbet af den første halvdel af dagen for beboerne. Der er udfordring i forhold til personalet, som har brug for arbejdsbelysning. Lyset kan opsættes, så det kan justeres. Vi skal dog, igen, lige se, hvordan det virker. Bettina og Gudrun har været i Klinkby for at kigge på døgnrytmebelysning der og høre nærmere om deres erfaring med døgnrytmebelysning. Det var rigtig godt for borgerne, der var mulighed for personalet til at redigere i belysningen.

Bettina takker for en god aften og den deltagende forsamling – med ønsket om en glædelig jul.